

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

06.01.2026 nr 1-1/2026/1

Algus 16.00

Lõpp 18.37

Istungit juhatas: Tõrva Vallavolikogu esimees Karl Kirt, protokollis vallasekretäri abi Eve Eisen.

Võtsid osa volikogu liikmed: Helen Elias, Heli Holm, Sander Karu, Karl Kirt, Urmas Kivit, Virgo Kosemets, Reet Kõvask, Ilmar Kõverik, Tiina Laidvee, Ivo Muru, Romet Piller, Maido Ruusmann, Alois Tapfer, Aivar Uibu, Indrek Valner, Kristel Veri, Eero Viisu, Riho Viitak, Mikk Umbleja

Puudusid: Allan Ilisson, Magnus Kirt

Istungist võtsid kutsututena osa: vallavanem Kalle Vister, vallavalitsuse liikmed: Ülle Juht, Tarmo Tamm, Maire Appo; vallasekretär Signe Kiin; vallasekretäri abi Eve Eisen; avalike suhete spetsialist Ingeri Aer; maakorraldusspetsialist Arvo Kargu; AS Tõrva Tervisekeskuse juhataja Merily Boisen, perearst Henri Randla

Istungil viibis: vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu

Volikogu esimees avas istungi.

Päevakorra osas ettepanekuid ei esitatud.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

Otsustati: kinnitada istungi päevakord (19 poolt).

Päevakord:

1. Ülevaade AS Tõrva Tervisekeskus perearstiteenusest
2. 2026. aasta eelarve I lugemine
3. Loa andmine kinnisasja omandamiseks
4. Revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine
5. Revisjonikomisjoni liikmete valimine
6. Haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine
7. Kultuurikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine
8. Sotsiaalkomisjoni koosseisu kinnitamine
9. Haridus- ja noorsootöökomisjoni koosseisu kinnitamine
10. Kultuurikomisjoni koosseisu kinnitamine
11. Spordikomisjoni koosseisu kinnitamine
12. Planeeringu- ja vallavarakomisjoni koosseisu kinnitamine
13. Kogukonna- ja turvalisuse komisjoni koosseisu kinnitamine
14. Tõrva valla esindajate nimetamine hoolekogudesse
15. Vallavanema informatsioon

1. Ülevaade AS Tõrva Tervisekeskus perearstiteenusest

Ettekandjad: AS Tõrva Tervisekeskuse juhataja Merily Boisen ning perearst Henri Randla

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna AS Tõrva Tervisekeskuse juhatajale Merily Boisenile ja perearst Henri Randlale.

Merily Boisen: - 2. jaanuarist pakub perearstiteenust Tõrva Tervisekeskus. Enne pakkus seda teenust Terviseagentuur OÜ, kellega Tervisekassa lõpetas lepingu. Nimistust lahkus detsembri lõpuks üle 800 inimese. Seetõttu korraldati konkurss uue teenusepakkuja valimiseks. Tõrva Tervisekeskus osales konkursil ja osutus valituks. Meie perearst on Henri Randla, meil on üldarstid ja kuus pereõde.

Henri Randla: - olen töötanud meditsiinis üle kümne aasta ja praktiliselt kõikides esmatasandi arsti töökohtades, lisaks kiirabis, EMO-s.

Olen töötanud perearstina, üldarstina nii siinpool vett kui ka teiselpool merd. Pärast residentuuri töötasin Soomes. Olen tegelenud ka tervishoiu korraldamisega. On kogemus koostöös Tervisekassaga, Sotsiaalministeeriumiga ja erialaseltsidega.

Merily Boisen: - kui perearstiteenus on käima saadud, plaanime seda mitmel moel arendada. Meie alla tuleb lisaks koduõendusele ka füsioteraapia ja ämmaemandus. Uue aasta algusest tulevad kirurg ja nahaarst. Läbirääkimised on käinud ka silmaarsti, kõrva-, nina- ja kurguarsti osas ning urogünekoloogiga.

Tahame jõuda tervisebussiga rohkem maapiirkondade kodudesse ja viia sinna ka füsioteraapia teenuse.

Meil on uus telefoninumber 766 1001, et saada meid paremini kätte. Samamoodi saab meid kätte eelvisiidi kaudu.

Küsimused:

Helen Elias: - olen teenusega juba kokku puutunud. Praegu on vaid kiidusõnad. Milline on teie ootus volikogule ja tervisekeskuse nõukogule?

Henri Randla: - varasemalt olen olnud suuremates keskustes. Kolleegidelt, kes on töötanud maapiirkondades, olen kuulnud, et on olnud usaldusliku koostöö puudumine. Näiteks kolleeg, kes töötas Tartust väljas ja üritas teha erapraksist, teda ei võetud kuulda. Ei leitud ressursse. Teda ei tähtsustatud. Lõpuks kaob motivatsioon ja arst lahkub. Selles piirkonnas käivad nüüd asendusarstid. See on kahepoolne – perearst saab usaldada valda, kes on mu siia kutsunud. Eeldusel, et tuleksin siia ja tegeleksin peremeditsiiniga, haigusi ennetava tööga, haigusi raviva tööga läbi kogu inimese elukaare ning ka nõustamisega. Ootan seda, et kui tulevad ideed, siis võetakse ka kuulda.

Tiina Laidvee: - Tõrvas on homme infotund. Kas on plaanis tulla ka kogukondadesse, nt Riidajasse või mujale?

Merily Boisen: - see oligi plaanis, kuid kuna aasta lõpus oli haiguste periood, lükkasime selle aasta algusesse.

Ivo Muru: - mainisite tervisebussi. Kui buss tuleb nt Koorküla rahvamaja juurde, siis ei täida see eesmärki. Abi vajavad just üksikud, vähese liikumisvõimega inimesed. Kui inimene elab nt lähedal asuvas Aitsra külas, ei saa ta ikka bussi juurde.

Merily Boisen: - eesmärk ongi see, et buss jõuab inimese koju, sarnaselt praegu toimivale koduõendusteenusele.

Romet Piller: - kuidas teha nii, et lahkunud inimesed tuleksid siia tagasi?

Merily Boisen: - kõige alus on kvaliteetne ja kiire perearstiteenuse pakkumine. Teen üleskutse ka volikogu liikmetele, kes ei ole veel nimistus. Inimestel on tegelikult juba huvi. Täna saime kuue isiku avaldused.

Henri Randla: - oluline on ka kogukonnatunne. Olla inimestele lähedal. Merily visioonis imponeeris tervisebuss, et vajadusel läheme ise kogukonda. Oleme ise huvitatud oma inimestest.

Merily Boisen: - olen nõus. Võti on kogukond. Peame inimeste jaoks olemas olema.

Mikk Umbleja: - kas hambaarsti teenus ka paraneb?

Merily Boisen: - see on eraettevõtlus.

Mikk Umbleja: - kas on võimalik ka nädalavahetuste katmine, nt infotelefoniga?

Merily Boisen: - tahame käivitada laupäevase valve. See võtab aega. Usun, et teeme selle ära.

Henri Randla: - saan aru, et on ootus, et telefoniga oleksid kaetud kaks nädalavahetuse päeva. See on kindlasti kaugem tulevik. See nõuab lisaressurssi. Merily visioonis oli, et valveõega oleks kaetud vähemalt laupäev. See parandaks olukorda juba oluliselt. Õde vajab kõrvale ka arsti, et oleks vähemalt kaugelt kättesaadav või ideaalis kohapeal.

Heli Holm: - kuidas paraneb infovahetus kiirabi ja perearsti vahel? Kui inimesel käib öösel kiirabi kodus. Inimene ei hakka ju ise kohe ühendust võtma. Kas nt programmi abil?

Henri Randla: - programmis ei ole see hetkel küberturvalisuse võtmes teostatav.

Merily Boisen: - Sotsiaalministeerium on üritanud seda küsimust lahendada. On tehtud edusamme. Praegu saab brigaadijuht teada anda.

Maido Ruusmann: - tore on näha nii tegusat meeskonda, aga tegusatele inimestele laotakse tavaliselt järjest ülesandeid ja ka tublimad inimesed ei jõua seda kanda. Ajendatuna Heleni küsimusest, küsin Merilylt kui asutuse juhilt, mida saaksime meie teha volikogu või valitsuse või nõukogu näol kui kohaliku võimu kandjad? Millised on ootused, et jõud ei raueks? Vastutus, mis on esmaselt teil ja läbi tütarettevõtte ka meil, on suur. Leping on tõsine. Rahasummad on tõsised. Visioonid on suurepärased.

Merily Boisen: - kõige suurem palve on see, et usaldaksite meie otsuseid, meie tööd, meie töövõtteid. Iga käivitus on raske ja kindlasti tuleb erinevaid katsumusi. Tahaksin panna südamele, et neid katsumusi meile mitte juurde anda, vaid meid usaldada, teha koostööd, et me saaksime tagada Tõrva inimestele kvaliteetse ja professionaalse teenuse. See on meie visioon ja meie südameasi. Olen pannud 110% ja rohkem selle asutuse käivitamiseks, arendamiseks ja projektidesse. Sama on perearstiteenusega. Kui tunnen asutuse juhina, et mul on olemas volikogu ja nõukogu usaldus, on kõik teised asjad lahendatavad. Takistusi on palju. Meeskond on meil tasemel ja eesmärk on, et tervishoiuteenus oleks Tõrvas tasemel.

Maido Ruusmann: - rahastuse mõttes - aasta lõpus ja aasta alguses koostatakse eelarvet. Siis on kõige õigem aeg tulla ettepanekute ja muredega.

Usaldus on kahtlemata oluline ja saan kinnitada, et meiepoolne usaldus on olemas. Kas on paigas ka motivatsioonisüsteem, nii tasu kui eneseareng?

Henri Randla: - asi algab heast töökeskkonnast. Praeguseks on see loodud. Kui töökeskkond on loodud, saab tuua tööle inimesed, kes seda keskkonda väärtustavad ja on ise tasemel. On väga tasemel õed, kes on töötanud ennast heaks meeskonnaks. Siit edasi vaadates arstide vanuseid, tuleb luua meeskonnas arstide järelkasv. Et seda tagada, hoida tervisekeskuse infrastruktuuri. Tuleb luua võimalused ennast erialaselt täiendada. Enda poolt saan öelda, et panustame meeskonnatööle, et meditsiiniabi tagamine ja pöördumised töötaksid sujuvalt.

Helen Elias: - projekt tervisejuhid tervisekeskuste juurde. Varasemalt on olnud soov ja tahe, et Tõrva Tervisekeskus võtaks Valgamaal juhtimise enda peale. Kas selles osas on arenguid?

Merily Boisen: - tervisekeskustesse tulevad tervisejuhid, kes hakkavad liigutama patsientide infot kiirabi, haiglate ja sotsiaalosalakonna vahel, et ükski patsient ei jääks kahe silma vahele. Et nad saaksid vajalikud teenused ja õige abi. Meil on olemas load ja nõusolek Valga Haiglalt, et hakkame seda projekti juhtima. Saame sellega nüüd jõulisemalt edasi minna.

Helen Elias: - kas on välja kuulutatud, et saab minna rahastust taotlema?

Merily Boisen: - jah, tähtaeg on märtsis.

Karl Kirt: - olukord on tõesti keeruline. Ka Tervisekassa ei teinud seda olukorda lihtsamaks. Pärand, mis on antud, on keeruline. Teatud inimesed on umbusuga. Lahkujaid on olnud palju ja loodetavasti tuleb suur hulk tagasi. Kuidas tagada sellises olukorras tõrgeteta ja sujuv teenuse osutamine, et ei tekiks sama olukorda, kus inimesed lähevad oma eelmise perearsti juurde või kuhugi mujale? Kuidas anda sõnumiselgus? Nimistu suurusel on tegelikult käes kriitiline piir.

Merily Boisen: - praegusel hetkel on nimistus 4609 patsienti. Minimaalne piir on 4500 patsienti. Kui läheb sellest allapoole, siis on n-õ võimalus jääda ilma Tervisekassa rahastusest. Kõige alus on hea planeerimine ja hea meeskonnatöö. Esimene nädal läheb rollide paika panemisele. Eesmärgid on teha kiiresti retseptid, helistada kiiresti tagasi, võtta kiirelt vastu kõned.

Istungi juhataja tänas ettekandjaid.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. 2026. aasta eelarve I lugemine

Ettekandja: finantsjuht Maire Appo

Kaasettekandja: majandus- ja eelarvekomisjoni esimees Virgo Kosemets

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna finantsjuhile.

Maire Appo: - eelarve eelnõu on koostatud eelmise valitsuse poolt, kuna see peab olema valmis 1. detsembriks.

Eelarve koosneb põhitegevuse tuludest, põhitegevuse kuludest, investeringutest, finantseeringutest ja likviidsetest vahenditest.

Põhitegevuse tulud on põhiliselt füüsilise isiku tulumaks. See sõltub inimeste brutotulust. See on 2026. aastal 10,64%, mida on sellel aastal riigi poolt vähendatud. Kolmandat aastat saame tulu ka pensionitelt. Seda on 2026. aastal võrreldes eelmise aastaga 3% suurendatud. Seda tingib eelkõige kolm aastat tagasi käivitunud hooldusreform.

Teine suur grupp on maamaks. See on veidi üle 400 000 euro.

Kolmas komponent on valla omatulud, mis on eelarves 420 000 eurot. Need on tasulised teenused, mida vald müüb (lasteaiatasud, arvlemine teiste kohalike omavalitsustega hariduse osas, sotsiaalvaldkonna tasud).

Viimane komponent on riigilt saadavad toetused. Lisaks toetusfondile on sihtotstarbelised toetused nagu õpetajate palgad, koolilõuna, õpikud, toimetulekutoetus, teede raha, huvihariduse toetus jne. Lisaks ka tasandusfond, mis on sünkroonis laekuva tulumaksuga. Kui tulumaksu laekub rohkem, siis tasandusfondi vähendatakse. Tasandusfond on samuti seotud rahvastikuga. Kuna rahva arv võrreldes eelmise aastaga väheneb, on väiksem ka tasandusfond.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumis on välja töötatud tabel, kus on valdade tasandus- ja toetusfondide summad. Summad ei ole veel lõplikud.

Põhitegevuse kulud moodustavad põhiliselt antavad toetused, personalikulu ning majandamiskulu.

Võrreldes eelmise aastaga on nii põhitegevuse tulud kui kulud ca 6% suuremad.

Pingsalt peame järgima põhitegevuse tulemit. See peaks katma laenude tagasimaksed ja intressi.

Investeermistegevuse kulud on suured, 7 miljonit. Saadavad toetused on 5 miljonit.

Kuna meil ei ole võimekust, et põhitegevuse tulemit katab ära laenu tagasimakse ja laenu intressi, peame projektide omafinantseeringud katma laenuga. Sellepärast on eelarvesse sisse kirjutatud üle 2 miljoni euro laenu, mida saab võtta vaid investeermistegevuseks.

Et eelarve on saanud valmis novembris, vähenevad likviidsed vahendid 21 000 euro võrra ja eelarve jäi miinusesse. Täpsustuvad veel nõuded ja kohustused. Suunates 180 000 eurot järgmise aasta eelarvesse läheb eelarve positiivseks.

Küsimused:

Helen Elias: - prognoosisime tulumaksu laekumise optimistlikult, kuid rahva arv on vähenenud ca 100 inimese võrra. Kas tulumaksu laekumise peaks tõmbama koomale?

Maire Appo: - tulumaksu laekub prognoositavalt ca 200 000 eurot rohkem. Maksumaksjate arv küll väheneb, aga brutotulu suureneb, mis balansseerib rahva arvu vähenemise.

Maido Ruusmann: - tööjõukulud on suurenenud üle 15%, kui ma ei eksi ja kui ei eksi, mis selle tingis?

Maire Appo: - haridustöötajate palk on suurenenud üle 8 protsendi. Raske on kohe vastata, tuleb vaadata detaile. Põhitegevuse kulud, sealhulgas ka palk, suurenes eelmise aastaga võrreldes 6%.

Helen Elias: - ühtegi palgatõusu ei olnud sisse planeeritud, välja arvatud haridustöötajad.

Maire Appo: - sisse on kirjutatud ka alampalga tõus 4–5%.

Maido Ruusmann: - tõepoolest, vaatasin valesti. Tõus on 10%, mitte 15%.

Helen Elias: - alampalga tõus on igal aastal meeletu ja see on suur koormus eelarvele. Tuleb vaadata üle ametikohad, mida saab osta sisse teenusena. Siit palve vallavalitsusele, hakata sellega aktiivselt tegelema.

Maire Appo: - alampalga ja nt spetsialisti palga vahed jäävad juba väga väikeseks.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna majandus- ja eelarvekomisjoni esimehele.

Virgo Kosemets: - kaasasime komisjoni koosolekule ka vallavalitsuse ametnikke. Praegu on opositsioon ilmselt paremas seisus, kes teavad millest jutt käib, kui koalitsioon. Leidsime, et eelarvega peab edasi liikuma, kuna oleme ajast maas. See, mis vallavalitsus järgmiseks istungiks kokku paneb ei ole ilmselt enam kaugeltki see, mis praegu. Täpsustuvad ka praegu lahtiselt olevad numbrid.

Komisjoni ettepanek oli tuua eelarve esimesele lugemisele ja liikuda asjaga edasi.

Karl Kirt: - ettepanekud 2026. aasta eelarve osas palun esitada hiljemalt 4. veebruaril 2026.

Otsustati: lugeda Tõrva valla 2026. aasta eelarve I lugemine lõppenuks.

3. Loa andmine kinnisasja omandamiseks

Ettekandja: maakorraldusspetsialist Arvo Kargu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna maakorraldusspetsialistile.

Arvo Kargu: - juriidiline isik, kes soovib omandada kinnistut, kus on põllumajandus- või metsamaad või mõlemat kokku üle 10 ha ja ta ei ole tegelenud eelneval kolmel aastal metsa majandamisega või põllumajandustoodete tootmisega, saab seda teha ainult kohaliku omavalitsuse volikogu loal.

Volikogu võib teha kinnisasja omandamise loa andmisest keeldumise otsuse vaid juhul, kui taotleja või dokumendid ei vasta nõuetele või loa andmine on vastuolus avaliku huviga ja puudub muu ülekaalukas avalik huvi või loa andmine takistab kohaliku omavalitsuse üksusel täita talle seadusega antud ülesandeid.

Taotlejad Sarapuu Capital OÜ ja OÜ Peedu Noortelaager soovivad omandada kaasomandisse Alamõisa külas asuvat Mäepealse kinnistut. Kumbki ei ole tegelenud põllumajandusliku tootmisega ega metsamajandusega.

Mäepealse kinnistu ühisomanikud on Priit Uemaa ja Marit Uemaa.

Füüsilised isikud soovivad omandada kinnistut enda osaühingule. Vormikohasele taotlusele on lisatud tegevuskava, mille järgi põllumajandusmaa renditakse välja. Tingimuseks on, et rendile võtja peab viimased kolm aastat olema tegelenud põllumajandusliku tootmisega. Maa soovitakse anda rendile Puide talule. Taotlusele on lisatud Maksu- ja Tolliameti tõend Puide Talu OÜ põllumajandusliku tegevuse deklareerimisest. Eelnõu on üles ehitatud nii, et anda luba.

Küsimused:

Helen Elias: - meil on pädevad ametnikud. Kas selle teema saaks delegeerida valitsusele?

Signe Kiin: - kuna kinnisasja omandamise kitsendamise seaduses on sätestatud, et seda peab otsustama volikogu, siis ei saa.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 1 „Loa andmine kinnisasja omandamiseks“. Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 19.

4. Revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine

Ettekandja: volikogu esimees Karl Kirt

Volikogu esimees tegi ettepaneku moodustada nii revisjonikomisjoni esimehe, revisjonikomisjoni aseesimehe kui edasi ka teiste komisjonide esimeeste ja aseesimeeste salajase hääletamise läbiviimiseks kolmeliikmeline häältelugemiskomisjon koosseisus: Signe Kiin, Eve Eisen, Ingeri Aer .

Nimetatud isikud olid nõus olema häältelugemiskomisjoni liikmed.

Otsustati: kinnitada häältelugemiskomisjon koosseisus: Signe Kiin, Eve Eisen ja Ingeri Aer – 19 poolt.

Karl Kirt: - revisjonikomisjoni esimehe valimine on sarnane teiste komisjonide esimeeste ja aseesimeeste valimistega. Esimees ja aseesimees valitakse samal ajal. Palun esitada kandidaadid. Teen ettepaneku valida revisjonikomisjoni esimeheks Reet Kõvask.

Reet Kõvask andis kandideerimiseks nõusoleku.

Helen Elias esitas revisjonikomisjoni esimehe kandidaadiks Maido Ruusmanni.

Maido Ruusmann andis kandideerimiseks nõusoleku.

Rohkem kandidaate ei esitatud.

Volikogu esimees tegi ettepaneku sulgeda nimekiri kahe kandidaadiga.

Otsustati: sulgeda kandidaatide nimekiri - 19 poolt.

Volikogu esimees andis enda tutvustamiseks sõna Reet Kõvaskile.

Reet Kõvask: - pean ennast elupõliseks tõrvakaks, kuigi elasin 16 aastat Valgas. Olen kuue lapse ema. Lahutatud. Viimased seitse aastat tegelen ettevõtjana. Minu töid ja tegemisi on kõige parem näha kortermaja elanikel, sest minu põhitegevus on korteriühistute juhtimine, nõustamine, revideerimine. Seda üle Eesti. Neli last on täiskasvanud ja oma hariduse saanud. Kaks last käivad

veel kooliteed. Elan ühe pojaga linna lähedal maal. Oman kõrgharidust sotsiaaltöö, sotsiaalpoliitika ja sotsioloogia valdkonnas. Õpingud õigusteaduskonnas on pooleli.

Küsimusi ei esitatud.

Volikogu esimees andis enda tutvustamiseks sõna Maido Ruusmannile.

Maido Ruusmann: - omavalitsusega seotud aastast 2005, kui mind valiti Tõrva linnavolikokku. Aastatel 2005 kuni 2009 sai täidetud revisjonikomisjoni liikme rolli. Alates 2005. aastast seotud nii Tõrva linnavalitsusega kui vallavalitsusega. Aastatel 2005 kuni 2009 olin volikogu liige ja töötasin ettevõtja-juristina. 2009. aastal alustasin tööd abilinnapeana. Aastatel 2009 kuni 2013 olin abilinnapea. Aastatel 2013 kuni 2017 olin Tõrva linna viimane linnapea. Aastatel 2017 kuni 2021 olin Tõrva valla esimene vallavanem. Aastatel 2021 kuni 2023 olin vallavanem. Praegu on hea meel koos teiega esindada siin Tõrva valla rahvast. Arvan, et selle aja jooksul on kogunenud erinevat kompetentsi ja kogemusi, et olla pädev revisjonikomisjoni esimees. Rõhutan, et on hea tava, et revisjonikomisjoni esimehe koht kuulub opositsioonile ja soovitan seda ka teil austada.

Küsimused:

Virgo Kosemets: - palun ütle, mis ajast tekkis selline hea tava, kus opositsiooni esindaja on revisjonikomisjoni esimees? Eelmises koosseisus seda tava veel ei olnud.

Maido Ruusmann: - et Tõrva vallas on olnud viimasel kahel valimisel volikogu koosseisus reformierakonnal absoluutne enamus, siis ka absoluutne vastutus. Sellest lähtuvalt on olnud ka selline käitumisreegel.

Volikogu esimees andis sõna vallasekretär Signe Kiinile, kes tutvustas revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimiste läbiviimise korda.

Komisjoni esimees ja aseesimees valitakse üheaegselt volikogu liikmete hulgast salajasel hääletamisel. Volikogu liikmel on üks hääl. Komisjoni esimeheks saab kõige rohkem häält kogunud kandidaat. Komisjoni aseesimeheks saab häälte arvult teiseks jäänud kandidaat.

Toimus salajane hääletamine.

Häältelugemiskomisjoni esimees Signe Kiin luges ette hääletamistulemuste protokollide revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimiste kohta (protokollile lisatud).

Hääletamistulemusena jagunesid hääled järgnevalt: Reet Kõvask - 13 häält, Maido Ruusmann - 6 häält.

Revisjonikomisjoni esimeheks on salajase hääletamise tulemusena valitud Reet Kõvask ja aseesimeheks Maido Ruusmann.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 2 „Revisjonikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine“.

5. Revisjonikomisjoni liikmete valimine

Ettekandja: komisjoni esimees

Karl Kirt: - revisjonikomisjoni liikmed valitakse. Ettepaneku liikmete valimiseks teeb komisjoni esimees.

Volikogu esimees andis sõna revisjonikomisjoni esimehele Reet Kõvaskile.

Reet Kõvask: - lisaks mulle ja Maidole teen ettepaneku, et oleks olemas iga esindatus, valida revisjonikomisjoni Tiina Laidvee, Sander Karu ja Urmas Kivit.

Küsimused:

Maido Ruusmann: - koalitsioon head tava ei austanud. Tuleviku mõttes ei ole kellelegi seda mõtet kurta. Ei ole hea tava, et revisjonikomisjonis oleksid kaasatud erinevad fraktsioonid. Revisjonikomisjon on eelkõige järelevalve tööriist. Tasakaalustab ja võib-olla juhib ka tähelepanu valitsevale võimule, et kõik oleks korrektselt tehtud. Meie nimekirjas on Indrek Valner, kes teeb kõiki töid südamega. Ettepanek on anda vähemalt üks täiendav revisjonikomisjoni koht opositsioonile, mis tasakaalustaks jõudu järelevalve menetluses.

Reet Kõvask: - kuna uus valitsus on olnud nii vähe ametis ja ei kahtlegi, et Indrek Valneril on pädevus, aga kuna viis nime on minu poolt nimetatud, siis vajadust Indrek Valneri kaasamiseks mina hetkel ei näe.

Karl Kirt andis hääletamise läbiviimiseks sõna vallasekretärile, kes tutvustas revisjonikomisjoni liikmete valimiste läbiviimise korda.

Komisjoni liikmed valitakse volikogu liikmete hulgast salajasel hääletamisel. Siin on volikogu liikmel võimalik anda hääl iga kandidaadi poolt.

Toimus salajane hääletamine.

Häätelugemiskomisjoni esimees Signe Kiin luges ette hääletamistulemuste protokollile revisjonikomisjoni liikmete valimiste kohta (protokollile lisatud).

Hääletamistulemusena jagunesid hääled järgnevalt: Tiina Laidvee - 14 häält, Sander Karu - 15 häält, Urmas Kivit - 13 häält.

Revisjonikomisjoni liikmeteks on salajase hääletamise tulemusena valitud Tiina Laidvee, Sander Karu, Urmas Kivit.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 3 „Revisjonikomisjoni liikmete valimine“.

6. Haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine

Ettekandja: volikogu esimees Karl Kirt

Karl Kirt: - ka selles päevakorrapunktis on protseduur sarnane eelmistele. Teen ettepaneku, et haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehe kandidaadiks võiks olla noorsootöövaldkonna spetsialist, kooli direktor, näiteringi juhendaja ja volikogu liige Romet Piller.

Romet Piller andis kandideerimiseks nõusoleku.

Maido Ruusmann: - sean haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehe kandidaadiks noore, targa, ilusa naisterahva, endise maksuaudiitori, väga hea abivallavanema ja vallavanema, väga suure spordientusiasti ja väga toimeka inimese, kellele hariduse valdkond on südamelähedane ja kes oleks parim volikogu liige kes võiks seda komisjoni juhtida – Helen Eliase.

Helen Elias andis kandideerimiseks nõusoleku.

Rohkem kandidaate ei esitatud.

Volikogu esimees tegi ettepaneku sulgeda nimekiri kahe kandidaadiga.

Otsustati: sulgeda kandidaatide nimekiri - 19 poolt.

Volikogu esimees andis enda tutvustamiseks sõna Romet Pillerile.

Romet Piller: - olen elanud kogu elu Tõrvas. Enamus linnas, praegu maal. Olen neljandat õppeaastat kooli direktor. Juhin Rõngu Keskkooli. Tõrvas tegutsen Tõrva näiteringi eestvedajana ja olen üsna sisukalt puutunud kokku huvihariduse valdkonnaga. Olen olnud noorsootõtaja ja suvenoorsootõtaja.

On teadmised, mis noorsootöö valdkonnas toimub ja nii huviharidus kui noorsootöö – need teemad on ka koolijuhina igapäevaselt laual. On suur soov rääkida kaasa, et Tõrva haridus saaks paremaks ja gümnaasiumiharidus säiliks.

Volikogu esimees andis enda tutvustamiseks sõna Helen Eliasele.

Helen Elias: - eelmised neli aastat on olnud minu südameasjaks nii haridusvaldkond kui noorsootöövaldkond. Arvan, et olen näidanud julgust ja tahet teha otsuseid ning rääkida kaasa. Haridusvaldkond on eelarves rahaliselt kõige suurem, kõige rohkem inimesi on seal toimetamas. On kõige rohkem arvamusi. On vaja sirge seljaga julget inimest, kes ei lase endale udujutte pähe ajada. Pooleli on jäänud huvihariduse reform, millega eelmises valitsuses alustasime. Sellega tuleb väga tugevalt edasi minna. On jutud, et Riidaja koolile tahetakse valida eraldi juht, mis on tekitanud sealsetes õpetajates palju muret. Arvan, et olen komisjoni esimehe kohale väga hea kandidaat.

Karl Kirt andis hääletamise läbiviimiseks sõna vallasekretärile, kes tutvustas valimiste läbiviimise korda.

Toimus salajane hääletamine.

Häältelugemiskomisjoni esimees Signe Kiin luges ette hääletamistulemuste protokollile haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehe ja aseesimehe valimiste kohta (protokollile lisatud).

Hääletamistulemusena jagunesid hääled järgnevalt: Romet Piller - 13 häält, Helen Elias - 6 häält.

Haridus- ja noorsootöökomisjoni esimeheks on salajase hääletamise tulemusena valitud Romet Piller ja aseesimeheks Helen Elias.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 4 „Haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine“.

7. Kultuurikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine

Ettekandja: volikogu esimees Karl Kirt

Volikogu esimees palus esitada kultuurikomisjoni esimehe kandidaadid.

Alois Tapfer esitas kultuurikomisjoni esimehe kandidaadiks Ilmar Kõveriku.

Ilmar Kõverik andis kandideerimiseks nõusoleku.

Helen Elias esitas kultuurikomisjoni esimehe kandidaadiks Maido Ruusmanni.

Maido Ruusmann andis kandideerimiseks nõusoleku.

Rohkem kandidaate ei esitatud.

Volikogu esimees tegi ettepaneku sulgeda nimekiri kahe kandidaadiga.

Otsustati: sulgeda kandidaatide nimekiri - 19 poolt.

Volikogu esimees andis enda tutvustamiseks sõna Ilmar Kõverikule.

Ilmar Kõverik: - olen olnud ka rahvasaadik ja olnud Eesti Vabariigi ajal erinevates koosseisudes ning kuulunud ka kultuurikomisjoni. Töötan Tõrva Kirik-Kammersaalis. Detsembri lõpus täitus selles asutuses töötamisest 30 aastat. See töö ei ole olnud kerge. On tulnud jagada nii inimeste rõõme kui ka muresid. Olen selle maja ainuke töötaja, mis võtab aja sellest, mida oleks pidanud tegema, mida oleks tahtnud teha. Tegemist on sihtasutusega, mis töötab konsistooriumile kuuluvates ruumides. Nendest vahenditest, millega omavalitsus toetab, saab maksta vaid elementaarsed maksud. Kõige suurem edasimineku oli ajal, mil Maido Ruusmann oli abilinnapea. Siis tehti uus küttesüsteem, uued aknad, ventilatsioon, remonditi põrandad ja renoveeriti elektrisüsteem. Kui seda ei oleks siis tehtud, oleks see hoone olnud tänaseks kasutamiskõlbmatu. Toetame mittetulundusühendusi ja toetame neid, kes abi vajavad.

Küsimusi ei esitatud.

Volikogu esimees andis enda tutvustamiseks sõna Maido Ruusmannile.

Maido Ruusmann: - olen kokku puutunud kultuuri korraldamisega pikka aega. Nagu Ilmar viitas, olles olnud abilinnapea, oli see valdkond minu kureerida. Olen näinud administratiivtasandit hästi lähedalt. „Tõrva Loitsu“ on tehtud kaheksa või üheksa aastat. Lisaks erinevad kultuurisündmused, k.a mulgi kultuuriga seotud tegevused.

Küsimusi ei esitatud.

Karl Kirt andis hääletamise läbiviimiseks sõna vallasekretärile, kes tutvustas valimiste läbiviimise korda.

Toimus salajane hääletamine.

Häältelugemiskomisjoni esimees Signe Kiin luges ette hääletamistulemuste protokollid kultuurikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimiste kohta (protokollile lisatud).

Hääletamistulemusena jagunesid hääled järgnevalt: Ilmar Kõverik - 13 häält, Maido Ruusmann - 6 häält.

Kultuurikomisjoni esimeheks on salajase hääletamise tulemusena valitud Ilmar Kõverik ja aseesimeheks Maido Ruusmann.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 5 „Kultuurikomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine“.

8. Sotsiaalkomisjoni koosseisu kinnitamine

Ettekandja: sotsiaalkomisjoni esimees Heli Holm

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna sotsiaalkomisjoni esimehele.

Heli Holm: - teen ettepaneku määrata sotsiaalkomisjoni liikmeteks Sander Karu, Fredy Lumi, Reet Kõvask, Merily Boisen ja Jane Kask. Lisaks komisjoni aseesimees Riho Viitak ja esimees Heli Holm.

Küsimusi ei esitatud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 6 „Sotsiaalkomisjoni koosseisu kinnitamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 19.

9. Haridus- ja noorsootöökomisjoni koosseisu kinnitamine

Ettekandja: komisjoni esimees Romet Piller

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehele.

Romet Piller: - teen ettepaneku kinnitada haridus- ja noorsootöökomisjoni liikmeteks lisaks esimehele ja aseesimehele Heli Holm, Karl Kirt, Tiina Laidvee, Allan Ilisson, Hannely Luik-Stogov hariduseksperdina, Ivi Tigane ka hariduseksperdina, Laura Lõoväli noortevolikogu esindajana, saab küll kui tahta, ja Indrek Valner.

Küsimused:

Maido Ruusmann: - mis oli tahtmise sisu?

Romet Piller: - palusin eelmises koosseisus, et noortevolikogu esindaja oleks ametlikult noorsootöökomisjoni liige, aga seda ei saadud teha.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 7 „Haridus- ja noorsootöökomisjoni koosseisu kinnitamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 19.

10. Kultuurikomisjoni koosseisu kinnitamine

Ettekandja: komisjoni esimees Ilmar Kõverik

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna kultuurikomisjoni esimehele.

Ilmar Kõverik: - teen ettepaneku määrata kultuurikomisjoni liikmeteks Mikk Umbleja, Romet Piller, Anne Jaakson, Allan Ilisson, Merike Soomets, Hardo Adamson, Elton Pullerits ja Vello Jaska.

Küsimused:

Maido Ruusmann: - üldine demokraatia printsiip, mida on ka õiguskantsler analüüsinud ja öelnud, et komisjonide koosseisu esindused on proportsionaalsed volikogus esindatud proportsionaalsusega. Ehk siis olime eelmise komisjoni kinnitamise poolt seetõttu, et Laura Lõoväli on lisaks noortevolikogu esimehele meie vaateid ja aktiivsust jagav noor inimene. Seega kümnest liikmest kolm oleks 10-liikmelise komisjoni puhul proportsionaalsuse printsiipi järgiv. Meie nimekiri sai valimistel teise tulemuse ja me esindame ca 30% valla elanikke. See tähendab, et 9-liikmeliste ja 10-liikmeliste komisjonide puhul peaks meil olema minimaalselt kolm liiget. Sellest lähtuvalt on palve järgida üldtunnustatud printsiipe, mida on rõhutanud ka õiguskantsler. Ettepanek on määrata meie poolt kultuurikomisjoni liikmeks Guido Kuum.

Ilmar Kõverik: - oleks meeldinud kui komisjon oleks olnud väiksem. Väiksem komisjon on kiirem, mobiilsem ja otsused saaks vastu võtta kiiremini. Olen nõus asendama eelnõus oleva viimase nime nimega Guido Kuum.

Maido Ruusmann: - viimane nimi oli tulnud minu poolt. Minu palve oli, et 10-liikmelises komisjonis oleks meil kolm liiget. Elton on meie poolt nimetatud, väga tubli noor inimene.

Karl Kirt: - kõik nimekirjad said oma ettepanekud esitada. Sellepärast on komisjonid suuremad kui tavapäraselt. Oleme proovinud, et kõikides komisjonides oleksid oma ala eksperdid ja oleme proovinud arvestada opositsiooni ettepanekutega sellises mahus nagu see on võimalik. Komisjoni koosseisu esitamine volikogule on komisjoni esimehe ainupädevuses.

Ilmar Kõverik: - lähme edasi eelnõus olevate nimedega.

Volikogu esimees pani hääletusele komisjoni esimehe ettepaneku kinnitada kultuurikomisjon koosseisus Ilmar Kõverik, Mairo Ruusmann, Mikk Umbleja, Romet Piller, Allan Ilisson, Anne Jaakson, Vello Jaska, Hardo Adamson, Merike Soomets, Elton Pullerits.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 8 „Kultuurikomisjoni koosseisu kinnitamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 14.

11. Spordikomisjoni koosseisu kinnitamine

Ettekandja: spordikomisjoni esimees Alois Tapfer

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna spordikomisjoni esimehele.

Alois Tapfer: - sooviksin esitada spordikomisjoni liikmeteks lisaks esimehele ja aseesimehele Kristel Veri, Magnus Kirt, Mart Liblik, Kaur Kangur, Rein Esaul ja Harry Mägi.

Volikogu esimees pani hääletusele ettepaneku kinnitada spordikomisjon koosseisus Alois Tapfer, Helen Elias, Kristel Veri, Magnus Kirt, Romet Kivi, Kaur Kangur, Rein Esaul ja Harry Mägi.

Hääletati: 19 poolt.

Helen Elias: Marti sa ei öelnud?

Alois Tapfer: - Mart Liblik ja Romet Kivi ka.

Volikogu esimees tühistas hääletamise ja võttis vaheaja.

Istungi juhataja andis sõna spordikomisjoni esimehele.

Alois Tapfer: - vabandust segaduse pärast. Sooviksin täpsustada, et Romet Kivi oleme siiski nimekirjast eemaldanud.

Helen Elias: - tean, et Romet on väga valmis tööd tegema ja teab, et on komisjonis.

Alois Tapfer: - otseselt lubadust ei ole minu poolt Rometile antud. Oleme sel teemal põgusalt vestelnud.

Volikogu esimees pani hääletusele komisjoni esimehe ettepaneku kinnitada spordikomisjon koosseisus Alois Tapfer, Helen Elias, Kristel Veri, Magnus Kirt, Mart Liblik, Kaur Kangur, Rein Esaul, Harry Mägi.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 9 „Spordikomisjoni koosseisu kinnitamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 13, erapooletuid 3.

12. Planeeringu- ja vallavarakomisjoni koosseisu kinnitamine

Ettekandja: planeeringu- ja vallavarakomisjoni esimees Ivo Muru

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna planeeringu- ja vallavarakomisjoni esimehele.

Ivo Muru: - eelmise aasta viimasel volikogul said paika komisjoni esimees- ja aseesimees. Sellest ajast alates oli nimekiri avatud. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt võib komisjoni kuuluda iga volikogu liige. Komisjonis peab olema 50% volikogu liikmeid. Maksimaalne liikmete arv on kümme. Tänapäevase volikogu alguseni oli soovi avaldanud üheksa inimest. Mõni minut enne volikogu sain teada, et opositsioonil on veel kaks kandidaati. Kuna komisjonis on kümme kohta ja üheksa kohta on täidetud, siis saab lisada vaid ühe kandidaadi. Valiku õigus on komisjoni esimehel. Õiguskantsler ei ütle, et on kohustus. See on soovitus, on hea tava, mida paljudel juhtudel ei ole järgitud.

Teen ettepaneku valida lisaks komisjoni esimehele ja aseesimehele komisjoni liikmeteks vallavolikogu liige Mikk Umbleja, vallavolikogu liige Virgo Kosemets, vallavolikogu liige Reet Kõvask, vallavolikogu liige Maido Ruusmann. Mitte vallavolikogu liikmed oleksid Riho Karu, Jaanis Ilves, Albert Rüütel, Kadri Pilm.

Küsimused:

Maido Ruusmann: - meil on tõepoolest olemas õigusnormid, mis on kohtulikult järgitavad ja on tavanormid, millel on ühiskondlik tunnustatus nii nagu on täna rahvusvaheline õigus. Seal on samamoodi, on üldnormid, mida järgime ja toimime ühiskonnana või mitte. See, et täna oleme kõik tõrvakad, seda tunnetame identiteedi kaudu. Sellest lähtuvalt, ärme võta kõike sellena, et on ainult kirja pandud õigus, mida peame järgima, vaid on ka tavanormid ja demokraatia printsiibid. Kindlasti leiad 10-st kellegi, kes on kahtlemata väärtuslik, aga arvestada sellega, et koha võiks saada planeeringu- ja vallavarakomisjonis ka meie endine komisjoni esimees Hardo Lust.

Ivo Muru: - ootasin opositsiooni ettepanekut. Need tulid täna n-õ minut enne 12-st. Mul oli inimestega, kes avaldasid soovi komisjonis olla, juba läbi räägitud ja ma ei ütle nendele enam ära. Nagu ütlesin valimistel kandideerides, et tahan kaasata linnakodanikke, kes on eksperdid. Seega ei näe võimalust kedagi välja arvata ja kasutaks oma õigust ning jätkaks komisjoni koosseisu sellisena nagu on.

Maido Ruusmann: - kas on võimalik teha komisjon 11-liikmeliseks? Saan aru, et komisjoni esimehel on valmisolek, kuid on eelnevad kokkulepped. Palun selle peale edaspidi mõelda.

Volikogu esimees pani hääletusele komisjoni esimehe ettepaneku kinnitada planeeringu- ja vallavarakomisjon koosseisus Ivo Muru, Aivar Uibu, Mikk Umbleja, Virgo Kosemets, Reet Kõvask, Riho Karu, Jaanis Ilves, Albert Rüütel, Kadri Pilm, Maido Ruusmann.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 10 „Planeeringu- ja vallavarakomisjoni koosseisu kinnitamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 15, erapooletuid 1.

13. Kogukonna- ja turvalisuse komisjoni koosseisu kinnitamine

Ettekandja: kogukonna- ja turvalisuse komisjoni esimees Sander Karu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna kogukonna- ja turvalisuse komisjoni esimehele.

Sander Karu: - teen ettepaneku nimetada komisjoni liikmeteks lisaks komisjoni esimehele ja aseesimehele Tiina Laidvee, Heli Holm, Ivo Muru, Tarmo Tapfer, Maire Riit, Tauno Otti, Kristjan Mikk, Giia Tetlova.

Küsimused:

Maido Ruusmann: - sulle palve austada demokraatia printsiipi, kuna esindame 30% vallavolikogust. Ettepanek on nimetada komisjoni Riho Viitak, kes on ühtlasi volikogu liige, aga ka Ala ja Karjatnurme kogukondade eestvedaja ja vabatahtliku ühenduse „Valvsad mulgid“ liige, kes valvavad lisaks politseijõududele meie turvalisust - et selline mees oleks komisjonis esindatud. See kompetents kuluks sinna hädasti ära.

Sander Karu: - ettepanek on väga hea, mitte sellepärast, et on „Valvsad mulgid“ liige, pigem et on küla eestvedaja. Ta on ideaalne variant. Nimekirjas on oma ala spetsialistid ja külade esindajad. Selle järgi on see nimekiri ka koostatud.

Volikogu esimees pani hääletusele komisjoni esimehe ettepaneku kinnitada kogukonna- ja turvalisuse komisjon koosseisus Sander Karu, Indrek Valner, Tiina Laidvee, Heli Holm, Ivo Muru, Tarmo Tapfer, Maire Riit, Tauno Otti, Kristjan Mikk, Giia Tetlova.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 11 „Kogukonna- ja turvalisuse komisjoni koosseisu kinnitamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 13, vastu 1, erapooletuid 2.

14. Tõrva valla esindajate nimetamine hoolekogudesse

Ettekandja: volikogu esimees Karl Kirt

Karl Kirt tegi ettepaneku nimetada Tõrva Gümnaasiumi hoolekogusse Tõrva valla esindajaks haridus- ja noorsootöökomisjoni esimees Romet Piller, Tõrva Kooli hoolekogusse Tiina Laidvee, kes töötab Haridus- ja Teadusministeeriumis ja on ühtlasi Riidaja kogukonna liige, Tõrva Lasteaia Mõmmik hoolekogusse haridus- ja noorsootöökomisjoni esimees Romet Piller, Tõrva Muusikakooli hoolekogusse abivallavanem Ülle Juht.

Küsimused, ettepanekud:

Maido Ruusmann: - teen ettepaneku määrata Tõrva valla haridusasutuste hoolekogudesse Tõrva valla esindajaks volikogu liige Helen Elias. Ettepanek hõlmab Tõrva Gümnaasiumi, Tõrva Kooli, Tõrva Lasteaeda Mõmmik ja Tõrva Muusikakooli.

Volikogu esimees pani hääletusele ettepaneku, kus Tõrva valla esindajad on: Tõrva Gümnaasiumis Romet Piller, Tõrva Koolis Tiina Laidvee, Tõrva Lasteaias Mõmmik Romet Piller, Tõrva Muusikakoolis Ülle Juht.

Hääletati: 13 poolt, 4 vastu, erapooletuid ei ole.

Volikogu esimees pani hääletusele terve eelnõu.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 12 „Tõrva valla esindajate nimetamine hoolekogudesse“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 14.

15. Vallavanema informatsioon

Ettekandja: vallavanem Kalle Vister

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Kalle Vister: - külastasime niipalju kui aeg võimaldas allasutusi, kaasates ka abivallavanemad. Väga oluline teema on kriisi teema. Ahto Uuspalu on väga asjalik spetsialist. Et on lähenemas märts, peavad elutähtsate teenuste osutajad SW Energia ja OÜ Tõrva Veejõud tegema riskianalüüsi. Täna saime neid teemasid arutada koos kolleegidega ja allasutustega.

Oleme andnud ohtralt sisendeid Eesti Linnade ja Valdade Liidule, sest nad küsivad teemasid haridusvaldkonnas ja sotsiaalvaldkonnas. Oleme siin kaasa rääkinud.

Lõppenud on raamatukogutöötaja konkurss. Oli 11 kandidaati. Vestlusele kutsume viis. Haridusspetsialisti kohale oli viis kandidaati. Vestlusele kutsume neli. Noorsootööspsialisti kohale oli kolm kandidaati. Kogukonnakeskuse juht on lähenenud huvitavalt, rakendab nad tööle ja hindab selles protsessis. Üleval on kogukonnakeskuse juhi konkurss. Tähtaeg on 12. jaanuar.

Tõrva Gümnaasiumi A korpuse energiatõhususe suurendamise projekt on saanud positiivse otsuse. Kogusumma oli 1 560 000. Toetus on 1 092 000 euro ulatuses, planeeritud omaosalus on 468 000 eurot. Projekti teostuse lõpptähtaeg on 31.07.2027. Käesoleva kuu lõpus kuulutame välja projekteerimise hanke. Hankekomisjon on moodustatud. Loodame, et töödega saab alustada sügisel.

Helme kogukonnapõhise toetatud eluaseme nõuetele vastavaks hooneks ümberehitamise projekt on saanud rahastusotsuse 1 174 840 euro ulatuses, millele lisandub omaosalus 293 710 eurot. See peab saama teoks järgmise aasta lõpuks.

Tõrva kõrtsihoone ümberkujundamine multifunktsionaalseks meelelahutus- ja vabaajakeskuseks. Need pakkumused on teatavaks tehtud. Projekti kogumaksumus on 2 334 000 eurot, toetuse summa on 1 333 999 eurot ning omaosalus on miljon eurot. Projekti tähtaeg on 30.07.2027. Tuli kolm pakkumust. Kõige soodsam pakkumus oli AS-il Tartu Ehitus. Teised pakkujad olid OÜ Energia Ehitus ja Proland Ehitus OÜ.

Küsimused:

Helen Elias: - kas saab küsimused vallavalitsusele ette saata ja vallavanem teeb informatsiooni lähtuvalt küsimustest?

Kalle Vister: - jah.

Helen Elias: - lugedes kokku nimed, kes tulevad komisjonidesse väljastpoolt volikogu - keskmiselt on igas kuus komisjoni koosolek, mis toimuvad üheksal kuul, suurenevad valitsemiskulud ca 12 000 eurot, mis on vaja eelarvest leida. Kuidas on läinud eelarve koostamisega, millal algavad eelarve läbivaatamised komisjonides?

Kalle Vister: - täna oli I lugemine. Finantsjuht andis ülevaate ja on suunatud komisjonidesse. Kõik ettepanekud ja arvamused on teretulnud. Nende põhjal saame välja kujundada tulemused. Läbirääkimised käivad ka oma majas.

Helen Elias: - tuli informatsioon, et Keskkonnainvesteeringute Keskus avab meetme elektrisõidukite soetamiseks. M kategooria ja suuremad sõidukid. See on maakonna põhine. Teame, et riiklikult on võetud vastu otsus koolipäeva hilisemaks alustamiseks. Kas on toimunud arutelu? Kas omavalitsus tahab ise rahastust taotlema minna või koostöös maakonnaga läbi Ühistranspordikeskuse. Kuidas selle meetmega edasi minnakse? Kas seda võimalust kasutatakse?

Kalle Vister: - meil on tulemas kohtumised omavalitsusliiduga.

Maido Ruusmann: - härra vallavanem, olete olnud täna tunnistajaks, kuidas demokraatiat tallatakse jalgade alla. Kui me räägime kaasavusest, kui me räägime üksteisemõistmisest, aga teisest küljest üritame kõikvõimalikel viisidel opositsiooni lämmitada. Koostöö on kahepoolne. Kui ühtne Tõrva valla asjaajamine lükatakse meie näol kõrvale, siis on väga keeruline. Pigem hoida ka siis sellist konstruktiivset joont. Sa ei ole volikogu liige, oled neutraalne. Äkki annad nõu, kuidas me peaksime käituma?

Kalle Vister: - olen olnud hästi pikka aega volikogu töös ja olen jälginud nii volikogude esimeeste kui vallavanemate tööprotsessi, arvan et ka seal on midagi õppida. Kriitikat on vaja teha, kui on õigustatud kriitika. Kriitika, mis tekitab vastuseisu, ebaõiglust, seda ei pea õigeks.

Helen Elias: - kõrtsihoone osas, kui 2,2 miljonit on toetuse summa ja me teame, et me ei hakka seal tasuta üritusi korraldama. See tähendab osalise käibemaksudokumentlasena arvele võtmist ja

proportsionaalselt käibemaksu arvestamist. Kas selles osas on ka samme võetud? Kuna toimuvad läbirääkimised ja kes on kaasatud läbirääkimiste meeskonda? Kas kvalifitseerimised on ära tehtud?

Kalle Vister: - sellega läheb aega. Töö käib.

Helen Elias: - ettepanek on, et iga aasta alguses vallavalitsus, eelkõige vallavanem ja abivallavanemad tutvustavad oma iga-aastased eesmärgid, mõõdikud. Kas eesmärgil on taga kokkuhoid või kulu. Paluksin, et veebruari volikogus selline tutvustus toimuks, et hinnata aasta lõpus töö tulemust.

Maido Ruusmann: - paluti küsida lume lükkamise kohta.

Maido Ruusmann luges ette pöördumise, kus lükati lund, mil seda ei olnud või oli 2 cm. Tegemist on Linna külaga. Päringuid on tehtud Helme piirkonnast veel.

Tõnu Jaansalu: - iga talv on nii, et lume lükkamisega ei olegi absoluutset tõde. Kui lund on üle 10 cm, lähevad lükkajad ilma käsuta välja. On ka igasugused erisused. Mõnikord on tuisune ilm. Vahest lükkavad riigiteede hooldajad kinni teeotsad.

Maido Ruusmann: - uues koosseisus on tekkinud reeglite austamisega teatud probleemid. Kas seda reeglit ka enam ei austata? Mida ma inimestele vastan?

Tõnu Jaansalu: - teatud otsustusõigus on lükkajal endal. Küsin täpselt järgi, mis seal oli. Kohad, kus inimesed käivad jalgsi, neid lükatakse tihedamini.

Ivo Muru: - maal on 1,5 km sissesõitu, kus kahel pool on lagedad põllud, on võimalik, et tee peal on 20 cm lund ja põllu peal on 2 cm lund. Selliseid juhuseid on.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

Istungi juhataja kuulutas istungi lõppenuks.

Järgmine istung toimub 19. veebruaril.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karl Kirt
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve Eisen
protokollija